

Sygn. akt *I ACa 711/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w (...) I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

Protokolant: sekr. sąd. Patrycja Amińska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2023 r. w (...)

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

przeciwko **Narodowemu Funduszowi Zdrowia w W. - (...) Oddziałowi Wojewódzkiemu z siedzibą w Z.**

o ustalenie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w (...)

z dnia 21 maja 2021 r. sygn. akt I C 468/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 11.250 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

I A Ca 711/21

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika wystąpiła z powództwem przeciwko stronie pozwanej (...) w W. – (...) Oddział Wojewódzki w Z., w którym domagała się ustalenia, że stronie pozwanej nie przysługuje roszczenie o zapłatę kwoty 2.266.377,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia zapłaty wynikającej z informacji z dnia 5 czerwca 2017 r. o częściowym uwzględnieniu zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego z dnia 11 maja 2017 r. nr (...) stanowiącej kwotę tytułem nienależnie wykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń za lata 2007-2008 oraz zasądzenia kosztów procesu wg norm przepisanych.

Strona pozwana Narodowy Fundusz Zdrowia – (...) Oddział Wojewódzki w Z. zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika w złożonej odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swojego dotychczasowe stanowiska.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w (...) :

1. ustalił , że pozwanemu Narodowemu Funduszowi Zdrowia w W.

– (...) Oddziałowi Wojewódzkiemu w Z. nie przysługuje wobec powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. roszczenie o zapłatę kwoty .266.377,68 zł (dwa miliony dwieście sześćdziesiąt sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt siedem złotych 68/100) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2016 roku wynikającej z informacji z dnia 5 czerwca 2017 roku o częściowym uwzględnieniu zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego z dnia 11 maja 2017 roku nr (...) tytułem nienależnie wykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń za lata 2007-2008;

2. zasądził od pozwanego (...)w W. – (...) Oddziału Wojewódzkiego w Z. na rzecz powoda (...) w W. – (...) Oddziału Wojewódzkiego w Z. kwotę 121.395,86 zł (sto dwadzieścia jeden tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt pięć złotych 86/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Strona powodowa (...) sp. z o.o. w K. od dnia 1 września 2007 r. prowadzi działalność w zakresie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej po przejęciu jej od zlikwidowanego na podstawie uchwały Rady Powiatu (...) z dnia 25 lipca 2007 r., nr (...) (...)w K..

Jednocześnie od dnia 1 września 2007 r. (...) sp. z o.o. w K. łączy umowa z Narodowym Funduszem Zdrowia – (...) Oddziałem Wojewódzkim w Z. o świadczenie usług zdrowotnych, przy czym zawarta umowa nie obejmowała środków na podwyżki dla pracowników zgodnie z obowiązującą od 6 września 2006 r. ustawą z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń.

Przed likwidacją (...) w K. pracownicy otrzymali podwyżki w ramach w/w ustawy.

Z chwilą utworzenia (...) sp. z o.o. zawarto nowe umowy z dotychczasowymi pracownikami (...)w K., który wypowiedział w porozumieniu ze starostwem powiatowym wszystkie umowy o pracę z przyrzeczeniem wyplat.

Powstały Szpital wprowadził nowe zasady wynagradzania i jednocześnie uprościł obowiązujący dotychczas system wynagradzania w (...) w K.. Rozmowy z pracownikami na temat nowych warunków pracy i płacy odbywały się indywidualnie oraz grupowo. W rozmowach tych uczestniczyła m.in. kadrowa ze szpitala we W., aby móc od razu nawiązać i podpisać umowy. Proponowane pracownikom wynagrodzenie było na poziomie dotychczas otrzymywanego wynagrodzenia w (...) w K., z uwzględnieniem już przyznanych podwyżek ze środków podwyżkowych. Nieuwzględnienie środków podwyżkowych groziłoby niemożliwością skompletowania kadry pracowniczej zwłaszcza, że strona powodowa miała zaledwie miesiąc czasu na skompletowanie załogi i rozpoczęcie działalności.

W związku zaś z nieotrzymaniem środków finansowych od strony pozwanej na wzrost wynagrodzeń strona powodowa postanowiła wypłacić je z własnych środków. I tak w okresie od 1 września 2007 r do 31 grudnia 2008 r. strona powodowa wypłaciła pracownikom i osobom uprawnionym podwyżki, w łącznej kwocie 2.527.997,46 zł.

Strona powodowa wyliczyła podwyżki dla 287 osób pracujących i współpracujących ze szpitalem w ten sposób, że najpierw ustalono średnie koszty pracodawcy dla każdego pracownika z pierwszego półrocza 2006 (okres w którym nie były wypłacane środki podwyżkowe lub w miesiącach następnych, jeżeli osoby te nie świadczyły pracy w pierwszym półroczu 2006 r.). Następnie średnia pensja była porównywana dla każdej osoby z wynagrodzeniem, które otrzymywała w każdym miesiącu w okresie od września 2007 r. do grudnia 2008 r. Różnica dla każdego miesiąca stanowiła wartość wypłaconych już środków podwyżkowych dla danej osoby.

W 2011 r. (...) w K. wystąpił z powództwem przeciwko (...) - (...) Oddział Wojewódzki w Z. o zapłatę kwoty 3.709.427,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem należnych jej zgodnie z ustawą z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu (...) środków podwyżkowych.

Sąd Okręgowy w (...) wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie I C 379/11 uwzględnił żądanie pozwu do kwoty 3.441.464,54 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 stycznia 2012 r.

Na skutek apelacji strony pozwanej od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 19 września 2013 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób że oddalił powództwo.

Na skutek zaś skargi kasacyjnej strony powodowej Sąd Najwyższy w wyroku z 6 listopada 2014 r., sygn. akt II CSK 145/14 uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania.

Ostatecznie Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa 302/15 w wyniku apelacji (...)– (...) Oddział Wojewódzki w Z. od wyroku Sądu Okręgowego w (...) zobowiązał stronę pozwaną do zapłaty łącznej kwoty 3.720.296,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty.

W wyniku zapadłych wyroków sądowych strona pozwana wypłaciła (...) w K. łączną kwotę 5.650.057,99 zł, na którą to sumę składała się kwota 3.720.296,27 zł tytułem należności głównej oraz kwota 1.929.761,72 zł tytułem odsetek ustawowych.

W dniu 15 czerwca 2015 r. strona pozwana przełała na konto szpitala zasądzoną kwotę wraz z odsetkami tj. łącznie 5.650.057,99 zł (3.720.296,27 zł tytułem należności głównej i 1.929.761,72 zł tytułem odsetek).

W dniu 17 grudnia 2015 r. strona powodowa zawarła z (...) (...) działającą w powodowym szpitalu porozumienie co do podziału środków finansowych uzyskanych na wzrost wynagrodzeń.

W porozumieniu wskazano m.in., że podział środków finansowych nastąpi zgodnie z metodologią zaproponowaną przez szpital i zaakceptowaną przez Organizację (...), stanowiącą załącznik do niniejszego porozumienia. W metodologii podziału środków podwyżkowych wskazano, iż należna kwota podwyżki przysługuje łącznie 278 osobom. Przy czym wyliczenie należnej kwoty podwyżki obliczono ustalając pulę do wypłaty, a w dalszej kolejności wypłatę na każdą osobę. Okres analizy dotyczył 16 miesięcy (wrzesień 2007 r. –grudzień 2008 r.). Łączna pula do wypłaty wyniosła 1.810.787,44 zł.

Jednocześnie wskazano, w porozumieniu, iż wypłacona dotychczas pula środków podwyżkowych wyniosła 2.527.997,46 zł.

Zawarcie powyższego porozumienia poprzedzone było kilkoma spotkaniami władz szpitala z członkami (...) (...). Ostatnie z nich odbyło się w grudniu i zostało zakończone podpisaniem protokołu z tego spotkania.

W okresie od 4 sierpnia 2016 r. do 13 stycznia 2017 r. (...) (...) Oddział Wojewódzki w Z. przeprowadził u strony powodowej kontrolę, której przedmiotem było wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń zgodnie z ustawą z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń, celem sprawdzenia prawidłowości wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń za lata 2007-2008.

W toku kontroli strona powodowa przedstawiła posiadaną dokumentację m.in. w postaci umów z pracownikami, listy płac, kart wynagrodzeń, rachunków i potwierdzeń przelewów, jak również dokumentów wewnętrznych takich jak regulaminy wynagradzania. Początkowo kontrola miała obejmować 40 losowo wybranych pracowników, jednakże w toku kontroli postanowiono skontrolować wypłatę środków dla wszystkich pracowników szpitala.

W protokole końcowym strona pozwana zakwestionowała wypłaconą przez szpitala w latach 2007-2008 kwotę w wysokości 2.527.997,46 zł na wzrost wynagrodzeń wskazując, że metodologia ustalenia tej kwoty, jako wypłaconych

już środków podwyżkowych oraz rozliczenia środków podwyżkowych nie znajduje racjonalnego odzwierciedlenia w wielkości uzyskanych przez poszczególnych pracowników wynagrodzeń.

Przed wszczęciem kontroli Komisja Zakładowa (...) przy (...) sp. z o.o. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika zwróciła się w piśmie z 7 stycznia 2016 r. do (...) o przeprowadzenie kontroli wykorzystania środków wypłaconych na mocy wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 10 sierpnia 2012 r. sygn. akt I C 379/11, oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 czerwca 2015 r. sygn. akt I ACa 302/15. Wątpliwości komisji Zakładowej (...) budził m.in. sposób wyliczenia podwyżek dokonanych przez szpital.

(...) w K. w piśmie dnia 23 stycznia 2016 r. złożył zastrzeżenia do protokołu kontroli, kwestionując w całości dokonane przez stronę pozwaną ustalenia. Zespół kontrolujący z (...) (...) Oddziału Wojewódzkiego w Z. ustosunkował się w piśmie z 6 lutego 2017 r. do zgłoszonych przez szpital zastrzeżeń do protokołu kontroli.

Następnie w kolejnym piśmie z 23 lutego 2017 r., zatytułowanym „wyjaśnienia kontrolowanego” strona powodowa wniosła kolejne zastrzeżenia, co do protokołu kontroli a także o zrewidowanie zajętego w nim stanowiska. Jednocześnie do pisma szpital dołączył odpowiednią dokumentację dotyczącą rozliczenie wypłaconych kwot.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 11 maja 2017 r. strona pozwana negatywnie oceniła (...) w K. w zakresie wykorzystania środków finansowych zgodnie z ich przeznaczeniem. Jednocześnie uwzględniono częściowo zastrzeżenia zgłoszone przez szpitala w składanych wyjaśnieniach. W wyniku uwzględnienia tych zastrzeżeń strona pozwana uznała, że wartość środków niewykorzystanych zgodnie z przeznaczeniem za lata 2007-2008 wyniosła łącznie 2.264.299,68 zł (1.586.140,17 zł tytułem należności głównej i 678.159,51 zł tytułem odsetek), zaś za lata 2015-2016 kwotę 6.233,91 zł. Jednocześnie w zaleceniach pokontrolnych strona pozwana zobowiązała szpital do zwrotu kwoty 2.270.967,52 zł w terminie 14 dni wraz z odsetkami liczonymi od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia zapłaty.

Szpital w K. w piśmie z 22 maja 2017 r. wniósł zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wniósł o zmianę ocen negatywnych, na ocenę pozytywną ewentualnie pozytywną z niewielkimi zastrzeżeniami.

W odpowiedzi (...) w piśmie z 5 czerwca 2017 r. uwzględnił zarzuty jedynie, co do kwoty 4.589,84 zł, w konsekwencji czego kwota podlegająca zwrotowi została zmniejszona do wysokości 2.266.377,68 zł (w tej kwocie zawierała się kwota 678.159,51 zł tytułem odsetek). W pozostałym zakresie zarzuty te nie zostały uwzględnione.

Strona powodowa pismem z dnia 19 czerwca 2017 r. wniosła jeszcze zażalenie do Prezesa (...) na nieuwzględnienie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, jednakże wniesione zażalenie strony powodowej nie przyniosło oczekiwanego przez nią skutku w postaci uchylecia obowiązku zwrotu kwoty 2.266.377,68 zł. W Prezes (...) w piśmie z dnia 24 października 2017 r. nie uwzględnił zażalenia.

(...) w K. w piśmie z dnia 30 października 2017 r. skierowanym do (...) (...) wniósł o rozłożenie potrącenia kwoty 2.266.377,68 zł w czasie tj. dokonywanie potrącenia począwszy od kwietnia 2018 r. w wysokości nie wyższej niż 4% miesięcznie wartości zobowiązania szpitala, aż do potrącenia pełnej kwoty 2.266.377,68 zł wraz z odsetkami. Jednocześnie strona powodowa wyraźnie zaznaczyła, że pismo to nie stanowi przyznania stanowiska NFZ czy też uznania roszczenia w jakiegokolwiek części, które nadal pozostaje sporne w pełnym zakresie. Wniosek zaś składany jest w celu zminimalizowania negatywnych następstw wynikających z natychmiastowego potrącenia kwoty 2.266.377,68 zł wraz z odsetkami. Istnieje bowiem realne zagrożenie potrącenia całości ww. kwoty wraz z odsetkami.

W odpowiedzi na wniosek o rozłożenie na raty kwoty 2.266.377,68 zł strona pozwana wstępnie zgodziła się na rozłożenie ww. kwoty na raty proponując m.in. aby rozłożyć ją na 25 rat (od miesiąca listopada 2017 r. ewentualnie od grudnia 2017 r.). Jednocześnie w piśmie z 20 listopada 2017 r. NFZ poinformował stronę powodową, iż nie jest możliwe odroczenie rozpoczęcia spłat przedmiotowego zobowiązania – do kwietnia 2018 r.

Szpital w trakcie rozmów zastrzegł również, iż w przypadku zawarcia ugody, będzie przysługiwać mu prawo dochodzenia należności od NFZ, na co dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) wyraził wstępną akceptację.

Strony w dalszej korespondencji przedstawiały swoje stanowiska co do rozłożenia zobowiązania szpitala na raty, niemniej jednak nie doszły do porozumienia w tej kwestii. Strona pozwana ostatecznie w piśmie z 3 stycznia 2018 r. poinformowała (...) w K., że w chwili obecnej, w szczególności z uwagi na postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie I Co 230/17, rozkładanie na raty zabezpieczonej wierzytelności jest bezprzedmiotowe, a w konsekwencji brak jest podstaw do dalszego procedowania wniosku.

Wartość wypłaconych przez (...) w K. środków na podwyżki w okresie od 1 września 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., ustalona przez biegłego w oparciu o karty wynagrodzeń, wyniosła 2.617.384,24 zł. Obliczenia dokonane zostały na podstawie zestawień z kart wynagrodzeń, które sporządzone były na podstawie listy płac i stanowiły podstawowy dokument płacowo – kadrowy. Dane do kart wynagrodzeń były "zaciągane" przez program kadrowo – płacowy i eksportowane do kart przychodów poszczególnych pracowników. Przyjęta metodologia obliczenia środków podwyżkowych polegała na wyliczeniu różnicy między wynagrodzeniem w okresie (...) a średnim wynagrodzeniem w I półroczu 2006 r.

W związku z tym, że strona powodowa domagała się w niniejszej sprawie ustalenia, że stronie pozwanej nie przysługuje roszczenie o zapłatę kwoty 2.266.377,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2016 r., tym samym podstawę powództwa stanowi przepis art. 189 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przesłanką materialnoprawną żądania znajdującego podstawę prawną w art. 189 k.p.c. jest interes prawny. Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. występuje wówczas, gdy istnieje niepewność prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych, którą jest w stanie usunąć sądowy wyrok ustalający. Chodzi tu o sytuację, gdy sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu, wbrew temu co twierdzi strona pozwana, powódce przysługuje żądanie ustalenia, że nie istnieje obowiązek powódki zwrotu kwoty 2.266.377,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2016 r. tytułem niewykorzystanych środków na wzrost wynagrodzeń zgodnie z ustawą z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń (Dz.U. z 2006 r. poz.149 nr 1076), jakiej (...) Oddział Wojewódzki Narodowy Fundusz Zdrowia domaga się na podstawie wystąpienia pokontrolnego. Od ustaleń w tym zakresie zależy bowiem uchylenie stanu niepewności, co do statusu prawnego strony powodowej, w kwestii obowiązku zwrotu kwoty rzekomo niewykorzystanych środków na wzrost wynagrodzeń, gdy tymczasem stronie powodowej nie przysługuje inna droga do wykazania niezasadności tego żądania.

Za takim stanowiskiem przemawia ugruntowane stanowisko judykatury. W orzecznictwie Sądu Najwyższego kilkakrotnie wyrażono pogląd, że dłużnik dopóty ma interes prawny w ustaleniu swego obowiązku, dopóki nie został przez wierzyciela pozwany o świadczenie. Gdy już został pozwany, to przysługuje mu już tylko obrona w takim procesie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 lutego 1972 r., I CR 388/71, z dnia 5 lutego 2009 r., I CSK 332/08, z dnia 9 grudnia 2011 r., III CSK 138/11, a także odpowiednio uchwałę Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1935 r., C II 614/35, OSP 1936, poz. 222).

Mając powyższe na uwadze, nie powinno budzić wątpliwości, że strona powodowa posiada interes prawny w sytuacji, gdy strona pozwana (...) domaga się od (...) sp. z o.o. zwrotu niewykorzystanych środków na wzrost wynagrodzeń, czemu strona powodowa zarówno w składanych zastrzeżeniach do protokołu kontroli, jak i w toku niniejszego postępowania stanowczo zaprzecza, żeby spełnione zostały przesłanki co do zwrotu tej kwoty. Tym samym między stronami istnieje obiektywna niepewność, co do istnienia tego obowiązku. W konsekwencji strona powodowa w celu eliminacji tej niepewności nie musi czekać, aż pozwany skorzysta z przysługującego mu uprawnienia do wystąpienia na drogę postępowania sądowego z żądaniem zapłaty tej kwoty, bądź też dokona potrącenia całej kwoty w wysokości 2.266.377,68 zł z należności przysługujących stronie powodowej.

W tej sytuacji strona powodowa jest uprawniona do skorzystania z możliwości eliminacji tej niepewności w trybie powództwa, o którym mowa w art. 189 k.p.c., a wyrok w takiej sprawie będzie miał powagę rzeczy osądzonej dla ewentualnych zarzutów stron w sprawie o zapłatę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1938 r., C II 2046/37, (...) 1938, Nr 3, poz. 148).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy stwierdził, że strona powodowa posiada interes prawny w ustaleniu nieistnienia obowiązku zwrotu kwoty 2.266.377,68 zł na rzecz strony pozwanej.

To z kolei determinuje ustawienie ciężaru dowodu w tym procesie po stronie pozwanej, na której spoczywał ciężar udowodnienia zasadności obciążenia strony powodowej obowiązkiem zwrotu ww. kwoty stosownie do treści art. 6 k.c., czemu strona pozwana nie sprostała.

Wedle tego przepisu ciężar dowodu faktu spoczywa bowiem na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Przepis ten w sposób ogólny reguluje zasadę, iż ten kto powołując się na przysługujące mu prawo żąda określonego świadczenia od innej osoby jest obowiązany udowodnić fakty uzasadniające to żądanie. Przy czym podkreślić należy, że ciężar dowodu nie jest zależny od pozycji, jaką strona zajmuje w procesie cywilnym. Jest niezależny od tego czy określony podmiot występuje po stronie powodowej czy pozwanej, wiąże się on bowiem z obowiązkiem dowodzenia tych okoliczności, które stanowią podstawę przysługującego określonemu podmiotowi prawa.

Procesowym uzupełnieniem tego przepisu jest art. 232 k.p.c., a mianowicie strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Jednakże nie należy tego rozumieć jako przymusu procesowego. W istocie jest to „obowiązek“ rozumiany jako potrzeba przytaczania dowodów przez stronę w jej własnym interesie. Jeśli bowiem strona nie będzie realizowała wspomnianego „obowiązku“ wówczas narazi się na niekorzystne skutki procesowe swoich działań w postaci przegrania procesu sądowego. Konieczność dowodzenia swoich twierdzeń w procesie sądowym podyktowane jest wyłącznie interesem strony.

W niniejszej sprawie nie było sporu co do tego, że strony łączyła od dnia 1 września 2007 r. umowa o świadczenie usług zdrowotnych, która pierwotnie nie obejmowała środków na podwyżki dla pracowników zgodnie z obowiązującą od 6 września 2006 r. ustawą z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń. Poza sporem pozostaje również to, że w wyniku toczącego się między stronami wieloletniego postępowania sądowego, strona pozwana na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa 302/15 została zobowiązana do zapłaty na rzecz strony powodowej łącznej kwoty 3.720.296,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty tytułem należnych stronie powodowej środków podwyżkowych zgodnie z ustawą z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazaniu (...). W dniu zaś 15 czerwca 2015 r. strona pozwana przelała na konto szpitala zasądzoną kwotę w łącznej wysokości 5.650.057,99 zł (3.720.296,27 zł tytułem należności głównej i 1.929.761,72 zł tytułem odsetek).

Zgodnie zaś z treścią art. 6 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń, środki finansowe uzyskane zgodnie z art. 3 ust. 1, które nie zostały wykorzystane albo zostały wykorzystane niezgodnie z ich przeznaczeniem określonym w art. 5 ust. 1, podlegają zwrotowi do Funduszu w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, w którym wypłata powinna być dokonana.

W myśl zaś art. 7 ww. ustawy fundusz może przeprowadzić kontrolę wykorzystania środków finansowych, o których mowa w art. 3 ust. 1, w trybie określonym w art. 64 ustawy o świadczeniach.

W niniejszej sprawie niesporne jest to, że strona pozwana w okresie od 4 sierpnia 2016 r. do 13 stycznia 2017 r. przeprowadziła kontrolę na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w zw. z art. 7 ustawy z 22 lipca 2006 r. o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń u strony powodowej w zakresie sprawdzenia prawidłowości wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń za lata 2007-2008. W

wyniku tej kontroli strona pozwana ostatecznie w zaleceniach pokontrolnych zakwestionowała wypłaconą przez stronę powodową kwotę w wysokości 2.266.377,68 zł na wzrost wynagrodzeń i zażądała jej zwrotu.

Niemniej jednak przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało, żeby uzyskane przez stronę powodową środki na wzrost wynagrodzeń nie zostały wykorzystane albo też zostały wykorzystane niezgodnie z ich przeznaczeniem (art. 6 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń), a przynajmniej strona pozwana tego nie udowodniła. Wyniki kontroli (...) nie wskazują, bowiem, żeby strona powodowa nie wykorzystwała uzyskanych środków, bądź wykorzystwała je w sposób sprzeczny z ich przeznaczeniem, a w konsekwencji aby podlegały one zwrotowi na rzecz (...).

Istotne jest bowiem to, że wyniki kontroli zawarte w protokole kontroli, w tym także w zaleceniach pokontrolnych, samodzielnie nie nakładają na kontrolowany podmiot obowiązków i nie kreują dlań żadnych uprawnień, określają jedynie uchybienia, jakich kontrolowany się dopuścił. Kontrola wydatkowania środków przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń odbywa się na podstawie art. 64 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków (...), który to przepis art. 64 ustawy o świadczeniach, wraz z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzenia kontroli przez podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych, reguluje szczegółowy zakres tej kontroli oraz zasady jej prowadzenia.

Po przeprowadzeniu kontroli sporządza się protokół kontroli, który zawiera opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli działalności świadczeniodawcy oraz ustalenia kontroli, w tym nieprawidłowości, z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także wnioski wynikające z kontroli (§ 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania kontroli przez podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych).

Umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Funduszem zawierająca m.in. kwotę zobowiązania Funduszu wobec świadczeniodawcy (art. 136 ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach, a która to kwota zgodnie z art 3 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków (...)) miała być podwyższona) jest umową cywilnoprawną, do której, zgodnie z art. 155 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, stosuje się przepisy kodeksu cywilnego, w tym przepisy dotyczące niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

Strona pozwana jako wierzyciel, który domaga się od (...) sp. z o.o. zwrotu środków przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń winna zatem wykazać, w myśl art. 6 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków (...), że środki te nie zostały wykorzystane albo też wykorzystane zostały niezgodnie z ich celem, a zatem wykazać nienależyte wykonanie umowy (art. 471 k.c.), czemu nie sprostала. Zaoferowany przez nią materiał dowodowy, w szczególności dokumenty z kontroli tego nie potwierdzają. Z protokołu kontroli jak i zaleceń pokontrolnych wynika, iż strona pozwana w istocie kwestionuje przyjętą przez (...) sp. z o.o. metodologię wyliczenia podwyżek dla pracowników oraz nieprawidłowości w dokumentacji w zakresie tych wynagrodzeń. Zauważyć jednak należy, że wadliwość dokumentacji w zakresie wynagrodzeń dla pracowników jak i przyjęta przez szpital metodologia oraz sposób wypłaty tych środków nie jest dowodem na to, że strona powodowa faktycznie nie wykorzystала środków przeznaczonych na podwyżki bądź też wykorzystала je niezgodnie z przeznaczeniem, tym bardziej, że sporządzona w niniejszej sprawie opinia biegłego A. N. tego nie potwierdza, a wręcz przeciwnie wskazuje, że szpital rzeczywiście przeznaczył uzyskane środki na podwyżki dla pracowników, w kwotach wskazanych przez stronę powodową. Co więcej, określenie sposobu rozdysponowania uzyskanych od NFZ pieniędzy na wzrost wynagrodzeń należał w świetle art. 5 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków (...) na świadczeniodawcy, z uwzględnieniem zasady wynagradzania obowiązujących u tego świadczeniodawcy, po wcześniejszym uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową.

W niniejszej sprawie strona powodowa takie uzgodnienia poczyniła i wspólnie z działającą w szpitalu Komisją Zakładową (...) przyjęła w dniu 17 grudnia 2015 r. porozumienie, co do podziału środków finansowych uzyskanych na wzrost wynagrodzeń. W porozumieniu wskazano m.in., że podział środków finansowych nastąpi zgodnie

z metodologią zaproponowaną przez szpital i zaakceptowaną przez Organizację (...), stanowiącą załącznik do niniejszego porozumienia. Jednocześnie wskazano, w porozumieniu, iż wypłacona dotychczas pula środków podwyżkowych wyniosła 2.527.997,46 zł.

Tym samym kwestia ewentualnych nieprawidłowości związanych z prowadzeniem dokumentacji w zakresie wynagrodzeń dla pracowników nie wskazuje jeszcze na niewykorzystanie środków podwyżkowych bądź też wykorzystanie ich niezgodnie z przeznaczeniem. Nie można bowiem stawiać znaku równości pomiędzy brakami w tej dokumentacji a niewykorzystaniem bądź też wykorzystaniem tych środków niezgodnie z przeznaczeniem. Co najwyżej mogło to częściowo utrudniać weryfikację prawidłowości wykorzystania tych środków.

Także przyjęta przez stronę powodową metodologia wyliczenia podwyżek i zaakceptowana przez organizację związkową działającą w szpitalu, a zakwestionowana przez (...) nie świadczy o nienależyтым wykonaniu przez szpital umowy. Żaden bowiem przepis nie stanowi w jaki sposób środki te miały być wypłacane, a wręcz przeciwnie ustawodawca pozostawił tę kwestię w gestii świadczeniodawców, przy uwzględnieniu zasad wynagradzania obowiązujących u świadczeniodawcy, a wynikających w szczególności z układu zbiorowego pracy lub regulaminu wynagradzania (art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków (...)) po uzgodnieniu z organizacją związkową art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o przekazywaniu środków (...)). Co więcej z protokołu kontroli, w tym także z wystąpienia pokontrolnego nie wynika jakie przepisy miałyby naruszyć strona powodowa związane z ewidencją wynagrodzeń dla pracowników ze środków podwyżkowych, ani też jak taka ewidencja miałyby być prowadzona.

Na uwadze należy mieć również całokształt okoliczności w jakich doszło do wypłaty środków podwyżkowych. Przede wszystkim podkreślić należy, że strona powodowa (...) sp. z o.o. w K. od dnia 1 września 2007 r. przejęła od zlikwidowanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w K. prowadzenie działalności w zakresie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej. Jednocześnie w wyniku likwidacji (...) w K., (...) sp. z o.o. w K. miał zaledwie miesiąc czasu na skompletowanie personelu medycznego przed rozpoczęciem działalności. To z kolei wiązało się z koniecznością zawierania umów o pracę z personelem zlikwidowanego (...) w K. za wynagrodzeniem w wysokości sprzed likwidacji (...) w K. i z uwzględnieniem zagwarantowanych podwyżek. W przeciwnym razie strona powodowa nie rozpoczęłaby działalności z uwagi na brak personelu medycznego, co pośrednio dowodzi, że (...) w K. przeznaczył na podwyżki dla pracowników łączną kwotę 2.527.997,46 zł za okres od 1 września 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., tym bardziej, że strona pozwana skutecznie nie zakwestionowała tej kwoty.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu strona pozwana nie udowodniła, żeby (...) sp. z o.o. nie wykorzystał bądź też wykorzystał niezgodnie z przeznaczeniem uzyskane środki na wzrost wynagrodzeń i tym samym żeby był obowiązany do zwrotu kwoty wskazanej w zaleceniach pokontrolnych.

W tej sytuacji również roszczenie o zapłatę kwoty 678.159,51 zł tytułem odsetek zapłaconych szpitalowi jest w sposób oczywisty nieuzasadnione. Racją ma powódka wskazując, że brak jest w przepisach prawa podstawy do powstania tego roszczenia po stronie pozwanej. Kwota ta stanowiła odsetki za opóźnienie w zapłacie i została zszędzona prawomocnymi wyrokami.

W konsekwencji Sąd ustalił, że stronie pozwanej (...) w W. – (...) Oddział Wojewódzki w Z. nie przysługuje roszczenie o zapłatę kwoty 2.266.377,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia zapłaty wynikającej z informacji z dnia 5 czerwca 2017 r. o częściowym uwzględnieniu zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego z dnia 11 maja 2017 r. nr (...) stanowiącej kwotę tytułem nienależnie wykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń za lata 2007-2008, o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

Swoje zważenia Sąd oparł o przedłożone do akt dokumenty, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a przy tym nie budziły one wątpliwości Sądu, wobec czego Sąd przyznał im walor wiarygodności w pełnym zakresie. Odnośnie zeznań świadków K. Z., D. K., M. K., A. S., E. B., M. S., A. R., A. M., D. B. i M. B. Sąd dał wiarę w pełnym zakresie,

albowiem były one spójne logiczne i znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do tego aby podważyć wiarygodność ich zeznań.

Biegły sądowy z dziedziny księgowości A. N. sporządził opinię zgodnie z zleceniem i potwierdzał prawidłowość wyliczenia rachunkowego w kartach wynagrodzeń. Przyjął metodę obliczenia środków podwyższkowych przez wskazanie różnicy między wynagrodzeniem i otrzymanym w okresie (...) a średnim wynagrodzeniem w I półroczu 2006 r. Wbrew stanowisku pozwanego w przedmiotowej sprawie, nie można było w inny sposób odnieść się do twierdzeń powoda i dokonać sprawdzenia zasadności zastrzeżeń pokontrolnych strony pozwanej (zgłoszonego żądania zwrotu kwoty 2.266.377,68 zł jako niezależnie wykorzystanych środków finansowych).

Sąd pominął dowód zawnioskowany przez stronę pozwaną o kolejną opinię biegłego sądowego „z zakresu obliczenia wynagrodzeń pracowniczych i ich składników”, jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Dokumentacja w oparciu o którą - według pozwanego - biegły miałby sporządzić opinię nie zawiera treści, których oczekiwał pozwany.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości stronę pozwaną jako przegrywającą sprawę. Na koszty procesu poniesione przez powoda składają się opłata sądowa od pozwu – 100.000 zł (art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 poz. 623), wydatki na biegłego - 6.378,86 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego - 15.017 zł (§2 ust. 8) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości (Dz/U. Z 2015 r. poz.615).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona pozwana , zaskarżając go w całości. Apelujący podniósł zarzuty :

Naruszenia prawa materialnego tj.

1. art. 6 kodeksu cywilnego w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 2, art. 5 ust. 1 pkt. 1 lit.b oraz art. 10d ustawy z dnia 22 lipca 2006 roku o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń (dalej również jako ustawa podwyżkowa) poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie: Sąd I instancji przyjął, że to na pozwanym ciąży ciężar udowodnienia w niniejszej sprawie okoliczności niewydatkowania środków podwyżkowych przez powódkę, podczas gdy to powódka (...) w K. n/ (...) sp. z o.o. wniosła o ustalenie, że nie jest zobowiązana do zwrotu twierdząc, że przeznaczyła środki podwyżkowe na podwyżki dla pracowników. Skoro więc powódka brak jej zobowiązania do zwrotu środków wywodzi z faktu wydatkowania środków na podwyżki to powinna ten fakt udowodnić.

2. art. 5 ust. 1 pkt. 1 lit. b w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 2 oraz art. 10 d w związku z art. 10 c ustawy z dnia 22 lipca 2006 roku o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie : Sąd I instancji przyjął- wbrew zebranemu w sprawie materiałowi dowodowemu - że powódka przeznaczyła środki podwyżkowe (otrzymane od pozwanego na podstawie przywołanych przepisów i wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 03 czerwca 2015 roku wydanego w sprawie I ACa 302/15 (poprzedzonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie I C 379/11, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 19 września 2013 roku w sprawie I ACa 1169/12, wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 06 listopada 2014 roku w sprawie II CSK 145/14 oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 03 czerwca 2015 roku w sprawie I ACa 302/15)) na wzrost wynagrodzeń. Z materiału dowodowego wynika natomiast, iż powódka nie przeznaczyła tych środków na wzrost wynagrodzeń , a wskazana przez powódkę metodologia wyliczania wzrostu wynagrodzeń jest nielogiczna i prowadzi do fałszywych wniosków;

3. art. 6 ustawy z dnia 22 lipca 2006 roku o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie : Sąd I instancji przyjął że powódka nie ma obowiązku zwrotu środków finansowych (przekazanych jej przez pozwanego na wzrost wynagrodzeń dla pracowników) albowiem wykorzystwała te środki finansowe na wzrost wynagrodzeń. Tymczasem pozwany w toku

procesu wykazał, iż powódka nie przeznaczyła środków finansowych na wzrost wynagrodzeń i tym samym jest zobowiązana do ich zwrotu;

4. art. 7 ustawy z dnia 22 lipca 2006 roku o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie .

5. Art. 471 k.c. poprzez przyjęcie, że zobowiązanie pozwanego wynika ze stosunku obligacyjnego, a tym samym przyjęcie, że zastosowanie w niniejszej sprawie mają przepisy kodeksu cywilnego dotyczące nienależytego wykonania zobowiązania . Sąd I instancji wadliwie przyjął, iż zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego z tytułu niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań, co doprowadziło Sąd do wniosku, iż pozwany nie wykazał nienależytego wykonania zobowiązania przez powódkę, podczas gdy podstawą prawną działania pozwanego był przepis art. 7 ustawy podwyżkowej, a pozwany wykazał poprzez szczegółową kontrolę wszystkich dokumentów płacowo - kadrowych uprawnionych pracowników w sposób niebudzący wątpliwości, że powódka nie przeznaczyła środków uzyskanych od pozwanego na wzrost wynagrodzeń.

6. art. 64 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w brzmieniu obowiązującym w okresie kontroli (stanowiącym podstawę prawną przeprowadzenia przez pozwanego kontroli u powódki) poprzez błędne ustalenie, że wyniki kontroli zawarte w protokole kontroli, w tym także w zaleceniach pokontrolnych samodzielnie nie nakładają na kontrolowany podmiot obowiązków i nie kreują dlań żadnych uprawnień, a określają jedynie uchybienia , jakich kontrolowany się dopuścił, podczas gdy z obowiązującego w okresie kontroli art. 64 ust. 9 ustawy o świadczeniach wynika wprost obowiązek podmiotu do wykonania zaleceń pokontrolnych;

Naruszenia prawa procesowego tj.

1. art. 232 kodeksu postępowania cywilnego poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na:

a. przyjęciu, iż w procesie, w którym powódka domaga się stwierdzenie nieistnienia zobowiązania to pozwany powinien udowodnić, że zobowiązanie istnieje;

b. na przerzuceniu na pozwanego ciężaru dowodu wykazania, że powódka nie wypłaciła pracownikom dodatkowych środków na wynagrodzenia w wysokości 2 266 377,68 zł, pomimo, że to powódkę obciąża dowód wykazania, że środki podwyżkowe wypłaciła

2. Art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dowolną i sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania oceną materiału dowodowego polegającą w szczególności na:

a. Uznaniu za udowodnione, że pracownicy powódki otrzymali należne im środki podwyżkowe, wyłącznie na podstawie :

- Wadliwej - jak ustalił to sąd I instancji - dokumentacji płacowej
- Oświadczenia stron porozumienia zawartego przez powódkę ze związkami zawodowymi z dnia 17.12.2015 roku, że środki w wysokości 2 527 997,46 zł. zostały wypłacone ze środków własnych w latach 2007-2008
- Oparciu rozstrzygnięcia w sprawie wyłącznie na zeznaniach świadków strony powodowej, pomimo, że zeznania te nie znajdują potwierdzenia w dokumentach złożonych przez powódkę w toku kontroli, a nadto są sprzeczne z dokumentami zaoficerowanymi jako dowody przez pozwanego, a wykorzystanymi w toku kontroli

w sytuacji, gdy ustalenie to stoi w całkowitej sprzeczności z dokumentami dostarczonymi przez pozwanego, w tym w szczególności z treścią protokołu kontroli wraz z załącznikami, a także z pismem związków zawodowych z dnia 07.01.2016 roku skierowanym do pozwanego o potrzebie przeprowadzenia kontroli {załącznik do odpowiedzi na pozew)

b. Uznaniu, że mimo wadliwości dokumentacji płacowej powódki, wadliwość ta nie stanowi dowodu, że powódka „...nie wykorzystwała uzyskanych, bądź je wykorzystwała sprzecznie z przeznaczeniem...”

c. Uznaniu, że metodologia wyliczania środków finansowych na wzrost wynagrodzeń jest właściwa do wykazania przeznaczenia przez powódkę środków na wzrost wynagrodzeń zgodnie z ustawą podwyżkową i sprowadza się do matematycznego porównywania 1:1 wynagrodzeń pracowników otrzymywanych w (...)i u powódki, bez rozróżnienia w powyższym zakresie;

d. uznaniu, że wydana opinia biegłego jest prawidłowa i stanowi dowód tego, że powódka wydatkowała matematycznie wyliczoną przez biegłego kwotę środków na podwyżki (w oparciu o metodologię przyjętą przez powódkę i kwestionowaną przez pozwanego), podczas gdy z uwagi na wady w dokumentacji biegły nie dokonał porównania wynagrodzeń porównywalnych (a więc wynagrodzeń za taki sam zakres obowiązków, wypłacanych na takiej samej podstawie prawnej, obejmujących taki sam wkład pracy pracownika), a porównał jedynie wartości matematyczne wypłaconych pracownikom wynagrodzeń. Innymi słowy biegły dokonał porównania rachunkowego wynagrodzeń w (...) i wynagrodzeń u powódki. Nie uwzględnił natomiast różnic w wysokości tych wynagrodzeń wynikających z: różnych podstaw prawnych ich wypłaty, różnych składników (zmiennych).

e. Uznaniu, że wyniki kontroli (...)nie wskazują, żeby strona powodowa nie wykorzystwała uzyskanych środków bądź wykorzystwała je w sposób sprzeczny z ich przeznaczeniem, podczas gdy w protokole kontroli (wraz z załącznikami) są szczegółowo opisane zarzuty i braki w dokumentacji, będące podstawą do określenia kwoty, jaką powódka zobowiązana jest zwrócić pozwanemu, a w załącznikach do protokołu podana jest cała źródłowa dokumentacja płacowo- kadrowa, na podstawie której zawarta jest konkluzja protokołu kontroli;

f. Uznaniu, że porozumienie co do podziału środków finansowych uzyskanych na wzrost wynagrodzeń zawarte w K. w dniu 17.12.2015 roku pomiędzy powódką a Komisją Zakładową (...) przy (...) w K. potwierdza wypłatę środków finansowych na podwyżki dla pracowników za 2007 i 2008 roku, podczas, gdy z treści pisma związków zawodowych skierowanego do pozwanego z dnia 07.01.2016 roku, a więc już po trzech tygodniach od dnia zawarcia porozumienia wynika, iż związki zawodowe zakwestionowały metodologię wyliczania wypłat zastosowaną przez powódkę,

Zarzuty co do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (art. 368 § 1¹ k.p.c.) - sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią dowodów zgromadzonych w sprawie :

1. Fakty ustalone przez Sąd niezgodnie z rzeczywistym stanem:

a. Ustalenie przez sąd za udowodnione, iż powódka wydatkowała uzyskane od pozwanego środki podwyżkowe na wzrost wynagrodzeń, podczas, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodnego wynika, iż powódka nie wydatkowała tych środków, a chcąc przeciwdziałać konieczności ich zwrotu dokonała matematycznego wyliczenia.

b. Przyjęcie, że strony niniejszego procesu łączył stosunek zobowiązaniowy będący podstawą ich stosunku prawnego, podczas, gdy stosunek ten (wypłata przez pozwanego środków z przeznaczeniem na podwyżki dla pracowników) wynikał - jak ustaliły to sądy: Sąd Najwyższy w wyroku z 06 listopada 2014 roku sygn. akt II CSK 145/14 oraz Sąd Apelacyjny w (...) w wyroku z 03 czerwca 2015 roku, sygn. akt: I ACa 302/15 - wprost z ustawy;

c. Ustalenie, że skoro żaden przepis ustawy podwyżkowej nie określa sposobu wykazania wydatkowania środków podwyżkowych to istnieje zupełna dowolność w tym zakresie, w związku z czym przyjęta przez powódkę metodologia wyliczania czyni zadość obowiązkowi wykazania przez powódkę wydatkowania środków podwyżkowych zgodnie w ich przeznaczeniem;

d. Przyjęcie, iż z wystąpienia pokontrolnego (błędnie przez Sąd I instancji nazwanego zaleceniem pokontrolnym) nie wynikają żadne obowiązki dla powódki, a dokument ten zawiera jedynie wskazanie uchybień, podczas gdy z treści obowiązującego w stanie prawnym na dzień prowadzenia kontroli art. 64 ust 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wynika obowiązek poinformowania

o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych, tym samym więc wystąpienie pokontrolne nie jest jedynie - jak przyjął Sąd I instancji - dokumentem informującym danego świadczeniodawcę o ewentualnych stwierdzonych u tego świadczeniodawcy uchybieniach

e. Przyjęcie, że dokumenty przedłożone do akt nie były kwestionowane przez żadną ze stron podczas, gdy pozwany wielokrotnie kwestionował zarówno status danego dokumentu wskazując na jego wady jak również kwestionując przydatność dokumentów do dokonania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

2. Istotne dla rozstrzygnięcia fakty nieustalone przez Sąd :

a. Brak ustalenia faktu dokonania wypłaty przez powódkę środków podwyżkowych zgodnie z ich przeznaczeniem;

Biorąc powyższe pod uwagę w imieniu pozwanego apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie powództwa w całości, względnie
2. uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia;
3. zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i obciążenie pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy dokonał w tej sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny uznaje za własne. Prawidłowe ustalenia faktyczne są konsekwencją dokonania przez Sąd I instancji poprawnej oceny dowodów, bez naruszenia reguły wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c., stały się podstawą dokonania właściwych rozważań prawnych. Rozważania Sądu Okręgowego są wszechstronne i należycie osadzone zarówno w materiale dowodowym sprawy, jak i w przepisach prawa. Sąd Apelacyjny je w całości podziela.

Należało zatem odnieść się do kolejnych zarzutów apelacji, w tym w pierwszej kolejności do zarzutów dotyczących prawidłowości przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania dowodowego. Tylko bowiem prawidłowo ustalony stan faktyczny, będący wynikiem prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego, daje podstawę do kontroli poprawności zastosowania prawa materialnego. Wskazując na naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. strona apelująca jedynie częściowo nawiązała do wyników postępowania dowodowego i samej oceny dowodów, według określonych w tym przepisie kryteriów. Zasadniczo podnosiła odmienną niż oczekiwana przez nią ocenę dowodów przedłożonych w sprawie. W tym stanie rzeczy, polemika z wyrażonym w ten sposób stanowiskiem, nieoparta przytoczeniem właściwej, dla możliwości jego zwalczania, podstawy apelacyjnej nie mogła odnieść skutku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego - wbrew twierdzeniom apelującej - materiał dowodowy zebrany w sprawie nie dał podstaw do poczynienia ustaleń przez nią oczekiwanych . Wskazywane w apelacji pozwanej dowody, które Sąd I instancji pominął bądź odmiennie ocenił ich wartość dowodową nie dawały podstaw do dokonania ustaleń odpowiadających prezentowanemu przez nią w toku całego postępowania stanowisku . Wskazać też należy, że stosownie do treści przepisu art. 233 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. . Sąd Okręgowy zebrał i rozważył dowody oraz ocenił je w sposób nie naruszający swobodnej oceny dowodów, uwzględniając w ramach tejże oceny zasady logiki i wskazania

doświadczenia życiowego. Nie ma podstaw by podważać adekwatność dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń do treści przeprowadzonych dowodów. Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów, a w dalszej kolejności skonfrontował z pozostałym materiałem. Pisemne motywy wyroku w należyty sposób wskazują na to, jaki stan faktyczny stał się podstawą jego rozstrzygnięcia oraz na jakich dowodach Sąd się oparł przy jego ustalaniu.

Brak jest też podstaw do uznania, że zaskarżony wyrok wydany został z naruszeniem art. 6kc w zw.z art. 3 ust.1 pkt.2, art. 5 ust.1 pkt. 1 lit. b oraz art. 10d ustawy z dnia 22.07.2006r o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń . W sytuacji, gdy powódka wносиła o ustalenie, że nie jest zobowiązana do zwrotu środków otrzymanych na wzrost wynagrodzeń (zasądzonych wcześniej prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3.06.2015r w sprawie I A Ca 302/15) przedstawiając na tę okoliczność stosowne dowody, że środki te w całości przeznaczyła na wzrost wynagrodzeń pracowników szpitala , to zgodnie z reguła wynikającą z treści art. 6 kc w zw. z art. 6 ustawy z dnia 22.07.2006r - obowiązkiem pozwanego było przedstawienie dowodów przeciwnych , uzasadniających żądanie ich zwrotu. Przesłankami uzasadniającymi żądanie zwrotu tych środków mogło być wyłącznie wykazanie, że nie zostały one należycie wykorzystane, tzn. niewykorzystane w ogóle, niewykorzystane na wzrost wynagrodzeń, bądź wykorzystane niezgodnie z ich przeznaczeniem. Zaistnienia takich okoliczności faktycznych strona pozwana nie zdołała wykazać. Całkowicie dowolne jest stanowisko pozwanego, że dokumentacja powódki była wadliwie prowadzona. Wbrew zarzutowi apelacji, Sąd Okręgowy nie stwierdził , że jakkolwiek dokumentacja powódki jest wadliwa, a wyłącznie wskazał na występowanie nieprawidłowości związanych z prowadzeniem dokumentacji w zakresie wynagrodzeń pracowników, podkreślając jednocześnie, że nie można stawiać znaku równości pomiędzy brakami w dokumentacji, a niewykorzystaniem lub wykorzystaniem uzyskanych środków zgodnie z ich przeznaczeniem. Znamienne jest również, że z protokołu kontroli , a także z wystąpienia pokontrolnego nie wynika też jakie przepisy związane z ewidencją wynagrodzeń zostały naruszone, a także nie wskazano w jaki sposób (w ocenie pozwanego) taka ewidencja miałaby być prowadzona. Apelująca pomija całkowicie fakt, że przyjęta przez stronę powodową metodologia podwyżek została w całości zaakceptowana przez działającą w szpitalu organizację związkową, zaś wydający w tej sprawie dwie opinie biegły sądowy A. N. w sposób jednoznaczny stwierdził, że powódka przeznaczyła w całości przekazane jej środki na podwyżki dla osób uprawnionych. Strona pozwana nie zdołała skutecznie podważyć opinii biegłego, która m.in. stanowiła podstawę wydanego orzeczenia. W świetle zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie przedstawionych przez pozwanego (...)dokumentów z przeprowadzonej kontroli wykorzystania środków przekazanych na wzrost wynagrodzeń w latach 2007i 2008 brak jest podstaw do uznania, że środki te nie zostały wykorzystane, albo wykorzystane zostały niezgodnie z ich przeznaczeniem, co skutkowało stwierdzeniem braku podstaw do przyjęcia w myśl art. 471kc , że powódka nienależycie wykonała łączącą strony umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej .Za chybiony należało zatem uznać zarzut naruszenia art. 471kc .

Zarzut naruszenia art. 64 ust.9 ustawy z dnia 27.08.2004r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych , w sytuacji , gdy wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego nie dają uzasadnionych podstaw do stwierdzenia, że powódka nie przeznaczyła w całości przekazanych jej środków na podwyżki dla pracowników należało ocenić wyłącznie w kategoriach polemiki z prawidłowymi ustaleniami sądu , odmiennymi od prezentowanego przez stronę pozwaną w toku całego postępowania stanowiska . Podkreślenia wymaga, że relacja między powódką, a pozwanym (...) ma charakter cywilnoprawny , co wynika wprost z art. 155 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, a czego potwierdzeniem jest zapis zawarty w art. 3 ust.1 ustawy z dnia 22.07.2006r o przekazaniu środków finansowych, w którym stwierdza się, że z mocy prawa wzrasta kwota w umowach zawartych na określony rok, co skutkuje uznaniem, że brak jest podstawy prawnej upoważniającej podmiot przeprowadzający kontrolę, (w tym przypadku (...)) do nakładania na świadczeniodawcę obowiązków wyłącznie na podstawie wystąpienia pokontrolnego. Przepis art. 64 ust.9 ustawy z dnia 27.08.2004r niewątpliwie nakłada na podmiot kontrolowany obowiązek wykonania zaleceń pokontrolnych. Brak jest jednak podstawy prawnej do uznania, że powódka na jego podstawie obowiązana była do zwrotu kwoty , którą zgodnie z przeznaczeniem wykorzystwała na podwyżki wynagrodzeń pracowników, co znalazło potwierdzenie w wynikach postępowania w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385kpc oddalił apelację pozwanego jako pozbawioną uzasadnionych podstaw.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 par.1 i3 kpc w zw. z art. 108par.1 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania.

Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga